

Matematikdidaktiska ”miljöer”

Bengt Johansson & Göran Emanuelsson

Framgångsrika miljöer i Norden

Detta nummer innehåller artiklar från två mycket framstående och aktiva matematikdidaktiska miljöer Norden – i Aalborg i Danmark och i Kristiansand i Norge. Båda artiklarna bygger på arbeten gjorda inom ramen för författarnas magisterutbildning (hovedfag) i matematikämnets didaktik.

Med hjälp av Wittgensteins språkspelsbegrepp utvecklar *Bettina Dahl* i den första artikeln en teori för inläring i matematik. Inläring sker i en förhandling om innebörd, i en dialog där språk och aktiviteter vävs samman till en helhet. Det är en komplicerad språkspelsöverskridande process mellan olika språkspel beskrivna med hjälp av en modell med fem variabler eller ”brickor”. Bettina visar hur teorin bl a kan användas till att granska och analysera andra studier av undervisning och lärande i matematik. Den hjälper oss att förstå vad som händer när t ex en elev av olika anledningar inte kan se eller använda en ”bricka” på det sätt som krävs.

I den andra artikeln rapporterar *Veslemøy Johnsen* från en studie av hur elever lär sig begreppet vinkel. Studien har genomförts i en klass med elever i 12-årsåldern. Begreppet kan uppfattas och förstås på flera olika sätt och Veslemøy beskriver, mot bakgrund av tidigare studier av andra forskare, vilka vinklar och vilka aspekter av begreppet som eleverna har svårast att greppa. Genom de relativt omfattande citaten från lektionsutskriften får vi en god inblick i det språkspel eleverna försöker tillägna sig för att kunna svara upp mot lärarens målsättning med undervisningen.

Litteratur

Under rubriken ”Korta litteraturanmälningar” berättar vi bl a att ZDM nu släppt en uppgraderad version av en CD-ROM-skiva med data-

basen Mathdi. Basen omfattar nu 63 000 referenser från 1976 till 1995. Vi anmäler också två böcker i en ny serie från miljön här i Mölndal - Nämnaren TEMA. Böckerna har tagits fram för att ge svenska lärare stöd i arbetet med de nya kursplanerna i matematik för grundskola och gymnasieskola.

Konferenser

I de senaste numren av NOMAD har vi annonserat om de många stora konferenser som äger rum våren och sommaren 1996. Det finns ytterligare intressanta besök att göra för den som har möjlighet. Den relativt nya brittiska organisationen BSRLM med forskare som har särskilt intresse för matematikinläring, anordnar t ex en konferens i maj i Loughborough, tillsammans med den brittiska matematikläroorganisationen AMET.

Teknologi och matematikundervisning är fokus för en konferens i Australien i månadsskiftet juni-juli och några dagar senare är det dags för den tredje ALM-konferensen om forskning kring vuxnas lärande i matematik. För den som är särskilt intresserad av forskning kring grundutbildning i matematik vid högskolor och universitet anordnas en konferens i Michigan i USA i början av september.

Kurser

Vi är speciellt glada över att kunna annonsera en fyradagars workshop för nordiska forskarstuderande och nyutexaminerade forskare i Umeå i slutet av augusti. Initiativet kommer från ledningen för den nya forskarutbildningen i matematik med didaktisk inriktning i Umeå. Samtidigt med denna workshop startar en forskarutbildningskurs med professor Jeremy Kilpatrick i Mölndal. Denna kurs är också öppen för ett antal nordiska forskarstuderande men kan vara svårare att följa med tanke på tidsschemat.

Internet

Under de senaste månaderna har antalet hemsidor på Internet (www-sidor) om matematikdidaktik ökat mycket snabbt. Vi gläder oss särskilt åt att Tangenten öppnat en hemsida och ser fram emot den fortsatta utvecklingen. En milstolpe kommer säkert att bli NCTM:s kommande hemsida.

Samtidigt blir de olika hemsidorna mer och mer omfattande, mer och mer invävda i varandra. Från redaktionens sida försöker vi – med begränsade resurser – att följa utvecklingen så gott det går.

I detta nummer ger vi adresser till några hemsidor där ambitionen är att tillhandahålla klassificerade och strukturerade förteckningar över andra hemsidor av intresse för matematikdidaktiker. Vi ger också adresser från vilka man kan söka efter andra hemsidor.

So we now have a site with all sites on it. At least one of those sites is a site with other sites. Would it be in order to begin a site for all sites of sites. Yes, and a site classifying all sites into

- 1. sites that don't include themselves in their listing*
- 2. those that do*

(Paul Ernest)